

ת"פ 67253/01/19 - שופי מהראן נגד מדינת ישראל

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

ת"פ 67253-01-19

לפני:

כב' הנשיא מירון שוורץ

המבקש:

שופי מהראן
ע"י ב"כ: עו"ד פואד פרג'

-

המשיבה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ: עו"ד חן אביטן

החלטה

1. כנגד המבקש (להלן: **הנאשם**), הוגש כתב אישום ביום 27.1.2019 ובו שלושה אישומים, הרלוונטיים לתקופה שבין חודש ינואר 2018 עד חודש פברואר 2018, כך: האישום הראשון עניינו במתן שירות כוח אדם, לקיבוץ איילת השחר, באמצעות 7 מעובדיו מבלי שבידי הנאשם רישיון לעסוק כקבלן כוח אדם; האישום השני עניינו בהעסקת נער על חשבון שעות לימודים בשעה שחל על התלמיד לימוד חובה לפי החוק; האישום השלישי מתייחס להתקשרות עם קבלן לשם קבלת שירותי כוח אדם באמצעות 3 מעובדיו, וזאת שעה שאין בידי הקבלן רישיון לעסוק כקבלן כוח אדם.

2. הוראות החיקוק לפיהן מואשם הנאשם הינן העבירות כדלקמן:

עבירות לפי סעיפים 2(א) ו 20 (ב) לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, תשנ"ו - 1996 (להלן: **חוק קבלני כוח אדם**) - לנאשם יוחסו 7 יחידות עבירה, כמפורט בכתב האישום.

עבירות לפי סעיפים 2(ב) ו 33 (א)(1) לחוק עבודת נוער, תשי"ג - 1953 (להלן: **חוק עבודת נוער**) - לנאשם יוחסה יחידת עבירה אחת, כמפורט בכתב האישום.

ובנוסף, עבירות לפי סעיפים 10ב(א) ו 20(ד) לחוק קבלני כוח אדם- לנאשם יוחסו 3 יחידות עבירה, כמפורט בכתב האישום.

3. בדיון מיום 19.7.2020, כפר הנאשם בכתב האישום.

4. **הנאשם**, בבקשתו מושא החלטה זו, טען מספר טענות מקדמיות מכוחן ביקש לבטל את כתב האישום. להלן עיקרי הדברים:

א. הנאשם טען לאכיפה בררנית - לטענתו המשיבה (להלן תקרא: **המאשימה**) ורשויות האכיפה לא ביצעו פעולת חקירה כנגד מעורבים נוספים ואף לא הוגשו נגדם כתבי אישום ו/או אישומים לצורך בדיקת החשדות העולות כנגד אותם "מעסיקים" ו/או קבלני כ"א /ואו מקבלי שירותי כ"א ולא הוגש כתב אישום כנגד אותם "מעורבים". כך למשל, מפנה הנאשם לכך כי המאשימה החליטה שלא להגיש כתב אישום כנגד הגב' שהעסיקה את אותו קטין שאף נחקר תחת אזהרה במשטרה.

מכאן טוען הנאשם כי יש לקבל את טענת הגנתו מן הצדק ולהורות על ביטול כתב האישום כנגדו על אף שלא הוכח כי פעולתה הפסולה של המאשימה נבעה מחוסר תום לב או הפליה מכוונת.

ב. הנאשם טוען כי נפל פגם בכתב האישום אשר מייחס לו עבירות "נבלעות"- לטענתו, כתב האישום מייחס לו ריבוי אישומים או טענות שיש בהן "כפילות". הנאשם סבור כי קיים פגם בכך שהמעשים המתוארים בכל אחד מהאישומים מתוארים כעבירות שונות.

ג. עוד טען הנאשם לפגם באופן נקיטת החקירה המשטרית - לטענתו הוא לא נחקר בשפתו, ובניגוד לסעיף 2 לחוק הסדר הפלילי (חקירת חשודים). הנאשם טוען כי אינו דובר עברית, ולא אחת נחקר ו/או תושאל בשפה העברית שלא מובנת לו. עוד טוען הנאשם כי הודעותיו כלל אינן משקפות באופן מדויק ואמין את דבריו בחקירה בלשונו ובניסוחו. הנאשם לא הבין את אשר נרשם בשמו.

כמו כן, טוען כי חקירתו ו/או התשאול שנערך היה ללא אזהרה וללא שנמסר לו על זכותו להיוועץ עם עורך דין. לטענתו לא זכה להליך הוגן מה שמהווה פגיעה בזכויותיו החוקתיות וגורר פסילת ראיות שהוגשו אגב אותה פגיעה אמורה.

5. **המאשימה**, בתגובתה טוענת אין בטענות הנאשם כפי שהועלו, כל עילה המצביעה על כשל או פגם כלשהו בהגשת כתב האישום. להלן עיקרי נימוקיה לדחיית הבקשה:

א. באשר לטענת הנאשם לביטול כתב האישום בטענה לאכיפה בררנית - לטענתה יש לדחות על הסף את טענות הנאשם בעניין. המאשימה טוענת כי היא פעלה כנגד כל גורם שנחקר במסגרת החקירה ושנמצאו בעניינו ראיות לדבר עבירה.

המאשימה מציינת כי אף הגישה כתב אישום בעבירות הרלוונטיות כנגד קבלן כוח אדם נוסף שסיפק שירותי כוח

אדם לקיבוץ איילת השחר ללא רישיון במקביל לנאשם וכנגד קבלן כוח אדם ללא רישיון נוסף שסיפק לנאשם כוח אדם בהעדר רישיון והביא להתקשרות הפסולה נשוא אישום השלישי כנגד הנאשם.

המאשימה עוד מפנה לכך שהגישה כתב אישום כנגד קיבוץ איילת השחר, יחד עם מנכ"ל הקיבוץ שהתקשר עם הנאשם.

ב. באשר לטענה לעבירות "נבלעות" - המאשימה טוענת כי מדובר בטענות שנטענו באופן כללי ומופשט ויש לדחותן. לטענתה כתב האישום מגולל 3 עבירות נפרדות שנעברו כל אחת בפני עצמה כעבירה נפרדת. לטענתה, ככל שהנאשם התכוון למניין העבירות בכל אישום ולא למניין האישומים הרי שאין מדובר בעבירות נבלעות אלא לכל היותר בטענות שמקומן במסגרת טיעונים לעונש בשלב גזר הדין.

ג. ובאשר לאופן נקיטת החקירה המשטרתית - טוענת המאשימה כי גיליון חקירתו של הנאשם מלמד על כך שהנאשם אישר בפני החוקר שהוא מבין וקורא את השפה העברית כמו כן הנאשם נשאל על ידי חוקרי המאשימה האם הוא רוצה להתייעץ עם עורך דין אך הנאשם השיב כי הוא לא מעוניין. זאת ועוד, טוענת המאשימה כי לא יעלה על הדעת ששנתיים וחצי לאחר חקירתו מלין הנאשם לעניין שפת החקירה שבזמן אמת היתה מקובלת עליו.

לטענת המאשימה יש לדחות את טענותיו הנוספות הנוגעות להעדר אזהרה והעדר הליך הוגן. הנאשם הוזהר בטרם חקירתו וההליך בעניינו נוהל כסדרו. כתב האישום הוגש כחצי שנה לאחר חקירתו שהוא זמן סביר בהנתן היקף החקירה ומספר הגורמים המעורבים זה.

המאשימה סבורה כי מדובר בטענות שנטענו בעלמא ויש לדחותן על הסף.

דין והכרעה

6. הוראות סעיף 149 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 (להלן: **החסד"פ**) מעגנת את הטענות המקדמיות אותן רשאי נאשם לטעון ובין היתר -

"לאחר תחילת המשפט רשאי הנאשם לטעון טענות מקדמיות, ובהן -

- (1) חוסר סמכות מקומית;
- (2) חוסר סמכות עניינית;
- (3) פגם או פסול בכתב האישום;
- (4) העובדות המתוארות בכתב האישום אינן מהוות עבירה;
- (5) זיכוי קודם או הרשעה קודמת בשל המעשה נושא כתב האישום;
- (6) משפט פלילי אחר תלוי ועומד נגד הנאשם בשל המעשה נושא כתב האישום;
- (7) חסינות;
- (8) התיישנות;

(9) חנינה;

(10) הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית".

7. הנאשם מבקש לבטל את כתב האישום על בסיס הטענות המקדמיות מכוח סעיף 149 לחסד"פ. להלן נדון ונכריע בטענות הנאשם כסדרן:

"הגנה מן הצדק" - אכיפה בררנית

8. לא שוכנתי כי מקרה זה מצדיק ביטול כתב אישום בשל הגנה מן הצדק מחמת אכיפה בררנית.
9. ביסוד דוקטרינת ההגנה מן הצדק עומדת התכלית להבטיח הליך פלילי ראוי, צודק והוגן. כך נקבע בשורה ארוכה של פסקי דין, ובהם פסק הדין בעניין **בורוביץ'** (ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ. בורוביץ'**, מיום 31.3.2005).
10. בית הדין הארצי, בהתייחסו לדוקטרינת ההגנה מן הצדק, בע"פ 25249-05-10 **מד"י - עלי עליאן** מיום 7.3.2011, סקר בהרחבה את ההלכה המנחה שהותוותה בעניין בורוביץ' ואת הדין החל. להלן נביא את עקרי הדברים שם:

"דוקטרינת 'הגנה מן הצדק' מכירה בסמכות בית המשפט לבטל כתב אישום שהגשתו או בירורו עומדים בסתירה לעקרונות של צדק והגינות משפטית. דוקטרינה זו מקורה במשפט המקובל האנגלי. דוקטרינה זו הוכרה בפסיקת בית המשפט העליון בפרשת יפת (סעיף 4 לעיל), בה נקבע, בין היתר, כי אמת המידה לתחולת ההגנה מן הצדק היא 'התנהגות בלתי נסבלת של הרשות'..."

...

בית המשפט העליון קבע כי רק במקרים נדירים יש מקום להעלות את טענת ההגנה מן הצדק ולא כדבר שבשגרה. בפרשת בורוביץ' (סעיף 4 לעיל) הגמיש בית המשפט העליון את המבחן לתחולת ההגנה מן הצדק וקבע כי היא תחול כאשר קיומו של ההליך הפלילי פוגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגינות, כפי שזו נתפסת בעיניו של בית המשפט. בית המשפט העליון הבהיר כי תכליתה של ההגנה מן הצדק היא עשיית צדק עם הנאשם ולא הפעלת ביקורת על רשויות האכיפה, וכי בהכרעה אם המקרה הקונקרטי מצדיק החלת ההגנה מן הצדק, על בית המשפט לערוך איזון ראוי בין מכלול הערכים, העקרונות והאינטרסים השונים הכרוכים בקיומו של ההליך הפלילי. לבחינת השאלה אם יש הצדקה להחיל את הגנה מן הצדק על מקרה נתון, קבע בית המשפט העליון שלושה שלבים, לאמור:

"בשלב הראשון על בית המשפט לזהות את הפגמים שנפלו בהליכים שנקטו בעניינו של הנאשם ולעמוד על עוצמתם, וזאת במנותק משאלת אשמתו או חפותו. בשלב השני על בית המשפט לבחון אם בקיומו של ההליך הפלילי חרף הפגמים יש משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות...;

בשלב השלישי, מששוכנע בית המשפט כי קיומו של ההליך אכן כרוך בפגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות, עליו לבחון האם לא ניתן לרפא את הפגמים שהתגלו באמצעים יותר מתונים ומידתיים מאשר ביטולו של כתב האישום..."

...

טענת הגנה מן הצדק הינה טענה קיצונית המתאימה למקרים מיוחדים בהם עצם קיומו של ההליך הפלילי כרוך בעיוות דין ופגיעה בתחושת הצדק עד כדי הצדקה לביטולו של כתב האישום בלי לדון בו לגופו. מעצם טיבם של דברים, קשת המקרים בהם ניתן לשקול קבלת טענה של הגנה מן הצדק מוגבלת והיא תחול במצבים בהם עצם קיומו של ההליך פוגע בזכויות הבסיסיות של הנאשם להליך תקין.

בהקשר לטענת הגנה מן הצדק בדבר אכיפה בדרנית -נפסק כי מדובר בטענה המתקבלת במקרים חריגים ואף אם מתקבלת אין בכך להוביל בהכרח לביטול כתב אישום אלא שביטול לקבלת טענה מסוג זה יכולה לבוא לידי ביטוי בשלב גזירת העונש.

כב' השופט הראל ב"ת"פ (חי') 26673-05-16 **אחים פתחי חברה לבניה בע"מ- מדינת ישראל** (מיום 12.2.2018- ראו האזכורים שם) סקר את הפסיקה הרווחת בהקשר לטענת האכיפה הדרנית, תוך שפסק כך:

"אכיפה בדרנית עניינה בחינה האם נפל פגם בהחלטת הרשות, ולכן היא תתקיים גם כאשר הרשות הפלטה בצורה לא מכוונת, ובלבד שמדובר באפליה משמעותית. כלומר, אכיפה בדרנית אינה מוגבלת רק למקרים בהם פעלה הרשות מתוך מניע פסול. גם התנהגות תמל לב של הרשות עשויה להוביל לתחושת חוסר צדק. חרף זאת, הטענה תתקבל רק במקרים חריגים. גם אם הטענה מתקבלת, היא לא חייבת להוביל לביטול האישום, אלא יכולה למצוא ביטוי בשלב גזירת העונש".

ועוד נפסק כי על הנאשם הטוען טענה זו, להראות כי **לאורך זמן ובאופן שיטתי**, או קרוב לכך, קיבלו הרשויות המנהליות החלטות שונות מאלה שנתקבלו במקרה שלו (ראו בע"פ 6328/12 **מדינת ישראל נ' פולדי פרץ**, מיום 10.9.2013) כלומר, על מנת שתתקבל טענה של הגנה מן הצדק בשל אכיפה בדרנית, יש להראות כי המאשימה נהגה בחוסר שיקול דעת או באופן בלתי נסבל ושערורייתי, המצדיק ביטולו של כתב האישום.

11. ולענייננו - הטענה לפיה מדובר באכיפה בדרנית נטענה באופן כללי בלבד, מבלי שהונחה לגביה כל תשתית עובדתית ולו בסיסית. אין די, בהקשר זה, באמירות כלליות בלבד. הנאשם לא עמד בנטל המוטל עליו בעניין זה ולא הוכיח כי המאשימה בהחלטתה הפלטה אותו משמעותית לעומת מקרים דומים אחרים או כי בבסיס ההחלטה להגיש נגדו כתב אישום עמדו שיקולים פסולים או בלתי סבירים.

מעבר לכך, המאשימה בתגובתה מפנה לכתבי אישום שהוגשו ודי בכך לדחות את טענת הנאשם להגנה

מן הצדק מחמת אכיפה בררנית.

פגם בכתב האישום בשל "עבירות נבלעות"

12. הנאשם טוען כי יש לבטל את כתב האישום בשל פגם בכתב האישום המייחס לו "עבירות נבלעות" ומציין בסוגריים כי כוונתו היא גם ל"כפילות" או "ריבוי אישומים" (סעיף ב1 לבקשה). הנאשם סבור כי קיים פגם בכך שהמעשים המתוארים בכל אחד מהאישומים מתוארים כעבירות שונות.

13. דין טענה זו להידחות. ואסביר: אכן, וכפי שנפסק, בעת ניסוח כתב האישום, על התובע להימנע מכפל אישום על ידי ייחוס לנאשם מספר הוראות חיקוק שאחת מהן ממילא נבלעת בתוך רעותה (ע"פ 60/81 גור נ' מדינת ישראל פ"ד לו(4) 505, 524-525 (1982), אך עדיין מן הראוי להבהיר כי אין איסור לכלול בכתב האישום מספר עבירות שנובעות מתוך אותה מסכת עובדתית, וזאת לאור הוראות סעיף 186 לחסד"פ - אם כי יש להימנע מלהרשיע את הנאשם יותר מפעם אחת בשל אותו מעשה. כלומר, בית הדין מתמקד רק בשאלת העונש. כך מורה סעיף 186 לחסד"פ:

"בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בשל כל אחת מן העבירות שאשמתו בהן נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אך לא יענישנו יותר מפעם אחת בשל אותו מעשה".

14. ולגופו של עניין, לצורך הכרעה האם מתקיים "מבחן ההיבלעות" יש להיעזר במספר מבחני עזר כגון, האם העבירות בעלות יסוד עובדתי ו/או נפשי זהה, האם קיימת זהות ביחס לערכים המוגנים שעליהם באה להגן כל אחת מהעבירות, הצורך לשקף את האירוע העברייני בצורה המדויקת ביותר (בעניין יישום המבחנים השונים ע"פ 132/57 נכט נ' היועץ המשפטי לממשלה (17.12.1957))

15. ובמקרה דנן - עיון בהוראות החיקוק והמעשים שיוחסו לנאשם מעלה כי אין המדובר בעבירות נבלעות. המעשים מושא אותן עבירות כוללות מסכת עובדתית שונה.

כפי שעולה מבחינת כתב האישום שלפניי, שלושת האישומים הוגשו אמנם כנגד אותו נאשם ובנוגע לאותה תקופה, אך מבחינת הרכיבים העובדתיים אין מדובר באותם מעשים. האישום הראשון עניינו בהתקשרות ללא רישיון לספק שירותי כוח אדם לקיבוץ איילת השחר, האישום השני עניינו בהעסקת נער מכוח חוק עבודת נוער ואילו האישום השלישי עניינו התקשרות הנאשם עם קבלן שהוא עצמו ללא רישיון לצורך הספקת שירותי כוח אדם לקיבוץ. כלומר, האישומים המיוחסים לנאשם אינם נושאים פרשת עובדות זהה אחת.

16. לא מצאתי פגם שעולה מאופן ניסוח העבירות ולא שוכנעתי כי מדובר בעבירות "נבלעות". המאשימה רשאית לייחס לנאשם, במסגרת אותו בכתב האישום, הוראות חיקוק, בשל אותם מעשים שנטענים כלפי הנאשם כפי שנטענו בכתב האישום.

ביטול כתב האישום בשל הליך חקירה לא הוגן ולא תקין

עמוד 6

17. טענותיו של הנאשם במישור זה נדחות מנימוקי המאשימה. המאשימה מפנה לגיליון חקירתו של הנאשם, מצטטת ממנו, ולטענתה ניתן להתרשם כי אין ממש בטענות הנאשם.

מכיוון שהליך הוכחות טרם התקיים הרי שלא נחשף בית הדין למסמכים עצמם, או לחוסר שבהם, לא נשמעו עדים, ואין לו לבית הדין אלא להסתמך על דברי ועמדות הצדדים כפי שהובאו לפניו במסגרת בקשת הנאשם לבטל את כתב האישום כנגדו.

18. יש להביא בחשבון מצד אחד, את העובדה כי טיעוניו של הנאשם נטענו בכלליות ואכן לא ברור פשר השיהוי בתלונותיו בנוגע להליך החקירה כשנתיים וחצי לאחר שנחקר.

ומצד שני, את טענות המאשימה. המאשימה מפנה לגיליון החקירה מיום 26.6.2018 וטוענת כי הנאשם השיב בחיוב שמבין וקורא עברית, ולא היה מעוניין להתייעץ עם עו"ד. עוד מפנה ואף מצטטת מגיליון החקירה, שרלוונטי לטענות הנאשם ואשר ממילא ייחשף בהמשך, את רישומו של הנאשם וטוענת שנרשמו בכתב ידו כך:

"החקירה נערכה בשפה העברית ואני מותר על זכותי לקרוא את גיליון החקירה ומאשר דברי בגיליון"

זאת ועוד, המאשימה טוענת כי עיון בגיליון החקירה מעלה כי הנאשם הוזהר ביחס לכל העבירות המיוחסות לו בכתב האישום והנאשם חתם במו ידו על גבי האזהרה כי הבין את החשד ואת תוכן האזהרה.

19. בשלב מקדמי זה, כאמור בית הדין אינו חשוף לראיות הצדדים, ולכן כל שניתן לעשות הוא לבדוק, על רקע חזקת התקינות המנהלית העומדת למאשימה, האם בנסיבות העניין, נפל פגם בכתב האישום המצדיק את ביטולו.

כל עוד לא הוכיח הנאשם אחרת, אין לשלול את טענת המאשימה כי החקירה נעשתה באופן הוגן וראוי. כלומר, כל עוד לא הונחו ראיות לפיהן ניתן להתרשם כי ננקט הליך חקירה פגום, איני רואה מקום להטיל דופי בעובדות כתב האישום והשלכותיהן על הנאשם.

בהינתן האמור לעיל, אני סבור כי לא ניתן לקבוע שנפל פגם בהליך החקירה, המצדיק ביטולו של כתב האישום.

סיכום של דבר

20. לאור האמור לעיל, הבקשה לביטול כתב האישום בהתבסס על הטענות המקדמיות שהועלו - **נדחית**.

21. מועד לשמיעת ראיות יקבע בנפרד וישלח בדואר.

ניתנה היום, י' כסלו תשפ"א, (26 נובמבר 2020), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.